

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
C/ DE LA VICTÒRIA 10. PRAL. TELÈFON 4253

ANY XIV :: NÚMERO 4418 :: BARCELONA, DILLUNS, 28 DE MAIG DE 1917 :: UN NÚMERO 5 CENTIMS

IMPRESSA I ESTEREOTIPIA
C/ CARRER EST. 18. TELÈFON 2298

GRANS MAGATZEMS

EL SIGLO

Del 21 de maig al 2 de juny

**Importants ocasions en
Llanes, Estampats,
Sedes i Teixits de cotó**

ESPLENDITS SALONS DE

PERRUQUERIA

per a Senyores i Cavallers

Manicura, Electrolisis, Masage facial

Secció de Sabateria (PRIMER PIS)

**SALDO Tacones de goma;
el parell a pessetes 0'25 (sense posar-los)**

FOX VERGARA, FOX

Ademés de la incomparable màquina «FOX» per a escriure
importe directament dels E. U. d'Amèrica
les següents marques:

«UNDERWOOD» «REMINGTON» «MONARCH»
«SMITH PREMIER» «SMITH BROS.» «ROYAL», etc., etc.

que ven al públic en condicions ventajossíssimes
i si necessita V. màquina, no deixi de visitar la casa FOX

*Als nens y nenes.
Demanau als vostres pares
que vos portin a veurem quant
arribi*

Judex

L'empresa del TEATRE NOU participa al públic que molt
aviat arribarà a son focal aquest enigmàtic personatge. Aviat es comu-
nicarà la fetxa exacte de la seva arribada.

ELIXIR ESTOMACAL

de Saiz de Carlos (STOMALIX)

Es recosta por los médicos de las cinco partes del mundo porque toni-
fica, ayuda a las digestiones y abre el apetito, curando las molestias del

ESTÓMAGO É INTESTINOS

el dolor de estómago, la dispepsia, las acedias, vómitos, inapetencia,
diarreas en niños y adultos que, a veces, alternan con estreñimiento,
dilatación y úlcera del estómago, etc. Es antiséptico.

De venta en las principales farmacias del mundo y en Serrano, 30, MADRID,
desde donde se remiten folletos a quien los pida.

Vins marca Clariana

Blanc i Rosat Claret suau i lle-
gre de taula i Vi verge per a
delicats d'estómac

a 0'45 botella

De venda als principals establiments.
Dipòsit a Barcelona: Rambla Catalunya, 95. Telèfon 357

CATALUNYA A POBLET

Novament, sota les venerables voltes del
monestir de Poblet i al costat de les tombes
d'aquells monarques que tant bé simbolitzen
la nació catalana, la veu del nostre país pa-
triotisme retrunyirà avui i l'anhel espiritual
de la nostra raça es manifestarà amb la força
de la seva voluntat.

No ens fa res en aquests moments sapiguer
que la solemnitat d'avui és organitzada per
un agrupament polític que no és el nostre,
ni que vagi endreçat en homenatge d'una
actuació parlamentària a la que nosaltres
hem oposat comentaris de disconformitat.
Adués volem prescindir, amb molt bon
destí, de tot el que's refereixi a les suposa-
des intencions partidistes que's puguin amar-
gar dintre d'aquella actuació i de la festa
d'ara.

No podem ni volèm negar que més enllà
dels directors d'un partit qualsevol, quan es
fa un acte d'afirmació nacionalista com
aquest, hi ha l'ànima i tot el sentiment de la
multitud que en reb en exclusiu la seva
essència pura i el dignificar en la seva ex-
treta significació.

Per això malgrat totes les diferències d'a-
preciació que, en altres aspectes, ens poden
distingir dels regionalistes, nosaltres, inva-
riable i primordialment nacionalistes, ens
sentim també representats en el fons sen-
tit de les afirmacions catalanes que's faen en
el vell monestir, arca santa de estimades
grandes de Catalunya.

Ens hi sentim cordialment adherits, ade-
més, perquè els temes concrets sobre els
quals versaren molts dels discursos pronun-
ciats en la etapa parlamentària que s'homena-
ja, no ens interessen majorment en pro o
en contra; el que volem veure amb glori-
resplendor de triomf, és l'atençió despectiva
en la Cambra espanyola per la representació
catalana i el domini que allí exerciren els
diputats per Catalunya amb una activitat
allisonadora per molts conceptes.

L'orgullos plantejament de la qüestió catala-
na, l'hagué de sostreure per força dels límits
essencials d'una capelleta política, i es presen-
ta amb l'aportament moral o tactic de tots els
catalans que treballen per l'autonomia de la
nostra terra, des de diferents indrets de la
política.

Aquell sentit de compliment del mandat
dels electors, que's diputats regionalistes
manifestaren amb una sorpresa i admirabi-
le permanència casi constant i incoercible
en les tasques parlamentàries, és senyali-
ment el sentit que deu tenir per a tot bon de-
mòcrata, per a tot bon ciutadà que tingui
clara consciència de la molta feina que ur-
geix emprendre en el nostre país per a acur-
dir als remeis de que té més necessitat.

Veusquí perquè además de la idealitat
nacionalista que nosaltres volem veure brol-
lar de la mateixa cerimònia de Poblet en el
seu estricte valor de litúrgia, hi ha al nostre
entendre, en aquesta festivitat la consagració
d'una acció política tendentment catalanista
i tendentment democràtica.

Re pot, doncs, EL POBLE CATALÀ, aixecar
la seva copa en tal diada, al costat de totes
les altres i al crit de

VISCA CATALUNYA!

LA POLITICA

EL nostre neutralisme aixecar s'ha
magníficament aquests dies, per una
obra transcendental de caritat ciuta-
dana.

La tombola a benefici de la creu roja
aliada ens ha aprofitat una mica més a
la realitat trágica d'Europa, i entre
les gentils senyores, habilitades d'en-
fermera la intuïció del dolor prenía
dramàticament una violenta imatge ba-
tegnada.

Maravellosa de color la festa. Entre
els arbres i les flors magnífiques la
gentada transcorria amb pausa i amb
un dolç recolliment de litúrgia. El dol-
lor llunyà i anònim, semblava tenir
un apàtbat, un discret ressentiment.
I les mans que donaven el nobilíssim
òbol, eren modestes i tremoloses d'amor
i d'esperança...

Sota la nit estelada, les nostres dones
enviaven el seu afany sentimental als
ferits de les trinxeres, i la festa perfu-
mada i bella triomfava com un cor
obert al consol immens de la natura-
lesa. Sobries, severes les toaletes, feien
més francòfila la noble festa perquè
aquelles figurines adorables de bellesa
i de caritat cubrien amb robes de Fran-
ça un esperit que s'arborava d'amor
per la seva causa liberadora...

Aquí i allí símbols dels països aliats,
les petites banderes, agitaven orgullo-
sament les llurs colors damunt els pits,
dels berrets, en l'aire misteriós de la
nit constelada. La França, Rússia, Ita-
lia, Cuba, l'Anglaterra, els estats nord-
americans eren representats pels respec-
tius membres consulars. Al bell mig
d'un indret d'encant indefinible l'obra
de l'Alarma se dressava com una glo-
ria de color i d'art esplèndid. Mirífic
aquell pabelló japonès de tonalitats
ajustades, d'ambient discretíssim, de
una bellesa imponderable. Arreu s'ota
el dringar de la plata, les adorables re-
capitadores escometen amb una hardi-
desa heròica.

Bella, bellíssima i emocionant la fes-
ta d'abans d'ahir i la d'ahir i la d'avui
encara ho serà també per l'amor de la
França i de les seves companyes. per
l'amor dels torturats de la guerra, per
la fraternitat amb els qui lluiten pels
furs del dret i de la justícia dels neutres
com nosaltres.

Rés hi fa que'l nostre poble no pugui
donar com En Rockefeller 35 mil-
lions de dollars. La nostra pobresa no
serà pas miserable si darrera de la mà
que dona, darrera de la bossa que se
allarga hi posem una palpitació de la
nostra ànima.

**A l'objecte de donar descans
als redactors i confeccio-
nadors d'aquest diari, amb
motiu de la festivitat popu-
lar del dia, EL POBLE
CATALÀ no publicarà
edició demà dimarts**

ÈCOS

Es proofs que l'alta lligó que per als nos-
tres artistes representa l'actual Exposi-
ció d'Art francès no sia cosa efímera i tran-
zitoria. Per a aital objecte, és innegable la
conveniencia de que tots els que escriuen de
art en els diaris i revistes barcelonines se
posin d'acord a la fi de formular una propo-
sta d'adquisició d'obres adreçada a la Junta
de Museus.

Comptem ja per a aquesta finalitat amb la
valiosíssima adhesió d'En Feliu Elías i es-
perem que's nostres companys en crítica
d'art no's negaran pas el seu concurs per a
una obra com aquesta d'interès transcendental
per al nostre art.

Una vegada conegut el parer dels nostres
estimats companys, convocarem als qui s'ad-
hereixin a la nostra idea a una reunió que se
anunciarà oportunament.

Les adhesions deuen adreçar-se a En
V. Solé de Sojo, redactor d'art d'EL POBLE
CATALÀ.

A Palerm ha mort En Josep Enrique
Rodó.

Condolits evocuem les meravelles d'estil
del gran escriptor uruguaiense. L'autor in-
signe de «Los Motivos de Proteo» i «El mira-
dor de Próspero» no era conegut popular-
ment entre nosaltres amb tot i ésser un dels
literats més dellosament castítics i sucos de
parla castellana.

Com que'l nostre molt nostre el ploreu avui,
perquè la seva gran obra està ja esperitua-
lment incorporada al tresor comú de la civi-
lització llatina...

ENTRE'ls vinent d'aquests propers dies
hi ha dues sorpreses que tramonten la

vulgaritat froda i ençapida d'una gazetilla...
En Pujol i Vallés torna a ésser permissio-
nari. Però aquella volta l'amic heroic a
l'allunyar-se temporalment de les trinxeres
no entrà de pis al cor de la patria. En Pu-
jol des de la frontera veurà la «seva» Cata-
lunya al lluny, però commogut en l'altra Cata-
lunya que és també tant cordialment nos-
tra, la seva anyorança serà només mitjana.
Unes mans amigues i uns pits carinyosos re-
confortaran a En Pujol a les portes de la
seva patria...

També En Meiffren arriba prou prou de
terres americanes; l'exquisit paisatgista ens
retorna amb els ulls plens de sol i de mora-
velles...

Nosaltres li trasmetem per endavant una
salutació efusiva i li augurem una nova au-
riola a la gloria del seu art incomparable...

Euzkadi i Catalunya

Arribada dels nacionalistes bascs

En el ràpid de Madrid arribaren
abans d'ahir els nacionalistes bascs.
Una immensa gentada esperava, di-
ltre i lora de l'Abaixador del Passeig
de Gràcia, l'arribada del tren en el
qual venien els expedicionaris.

Als andens de l'Abaixador varem
veure als representants en Corts, se-
nyors Ventosa i Calvell, Pere Rahola,
Bertrand i Serra, Ferrer i Vidal, So-
ler i March i Plaia; els diputats pro-
vincials Puig i Cadafalch, Cabot, Bas-
sols, Parellada, Abadal, Maynes,
Amat, Sansalvador i Sabater; els ri-
gidesos Durant i Ventosa, Puig i Al-
fonso, Rogent, Bofill i Mata, de Riba,
Calderó, i Cirera; representacions nu-
trides de la Lliga Regionalista, Ate-
nides de districtes, Juventuts Naciona-
listes, Lliga Espiritual de Montserrat,
Juventut Valencianista, Colonia Vas-
ca de Barcelona, etc.

A l'arribar el tren a l'Abaixador
resonà una llarga ovació, cantant-se
«Els segadors» i donant-se visques a
Euzkadi i a Catalunya.

L'expedició la formen 22 nacionalis-
tes bascs i entre ells figuren el presi-
dent de la Diputació de Vizcaya don
Ramón Sota i els diputats senyors Al-
zaga, Zubizaray, Bilbao, Torre,
Urrengoechea i Zandaburi; els
diputats de Guipúzcoa senyors Miquel
Urretia i Pere Lasquinbar; els conce-
llers de Bilbao senyors Orbe i Eguil-
lor; el conceller de Tolosa senyor Ló-
pez Mendizabal, el pintor Aguirre, els
representants dels Consells Regionals
de Vizcaya i Guipúzcoa senyors Ra-
món Eguia, Josep Maria Goya, Gor-
gonio Renteria, Alexandre Zaballa,
Josep Elizaguirre, Ignasi Villar, Silve-
ri Saldúa i Xavier Olasagasti.

També estaven representats els
Consells Regionals d'Alava i Navarra.
Des de Sant Vicençs de Castellet,
aon havien marxat a esperar-los,
acompanyaven als expedicionaris els
senyors Cambó, Sedó, Frederic Raho-
la, Garrida i Massó, Bertrán i Musitu,
Abadal, Rosés i Jordà.

El nombros públic congregat dintre
i fora de l'Abaixador tributà als nacio-
nalistes bascs un carinyós i entusias-
ta rebiment.

Se formà una manifestació que
acompanyà, entre aplausos i aclama-
cions, als nacionalistes bascs fins al
Hotel d'Anglaterra, aon s'hostatjien al-
guns d'ells. Altres s'hostatjien al Grand
Hotel.

Davant els insistents aplausos dels
manifestants, el senyor Josep d'Eliza-
guirre representant del Consell Regio-
nal de Guipúzcoa, sortí a un dels bal-
cons de l'Hotel d'Anglaterra i, en un
petit parlament agraí l'entusiasme re-
biment que se'ls havia dispensat, sal-
ludant als catalans en nom dels na-
cionalistes bascs. Acabà amb un «Vis-
ca Catalunya» i un «Gora Euzkadi!» que
foren contestats i aplaudits.

Seguidament es va dissoldre la ma-
nifestació.

El miting d'afirmació nacionalista

A quarts de set, hora senyalada per
al començament del miting d'afirma-
ció nacionalista, no's podia donar un
pas per l'amplia sala d'actes del Cen-
tre de Dependents. La gernació que
s'hi havia reunit era immensa. L'entus-
iasme, gran.

Occuparen la presidència els senyors
Abadal, Cambó, Ventosa i Calvell,
Rusiñol, Rahola (P.), Urrengoechea i
Sota. En l'escenari hi havien, además,
els altres expedicionaris bascs i mol-
tes personalitats de la Lliga com els
senyors Rahola (F.), Cirera, Andreu,
Durán i Ventosa, Muntanyola, etc.

El senyor Abadal cedeix la paraula
al senyor PERE RAHOLA, el qual,
en termes de veritable fogositat, fa
patent l'existència de les petites naci-
ons ibèriques. Unides aquestes—diu
—sortirà l'unitat hispànica, ferma i
llegítima.

Senyala el senyor Rahola les ana-
logies existents entre els pobles català
i basc i refusa el nom de privilegi
que's dona a les concessions que's
hem sabut guanyar amb nostre propi

eslo q. Finalment, expressa son desig
de que marxin pel mateix camí, que
és el que conduïx a la llibertat, els
nacionalistes de Besconia i els de Ca-
talunya.

El senyor VENTOSA i CALVELL
afirma que l'anhel dels bascs de re-
gr-se per ells mateixos no és altre
que'l dels catalans. Els bascs, com
nosaltres, no volen supeditar-se a
l'ambient corromput de la política es-
panyola.

Censura que sigui tancat el Parla-
ment espanyol en els actuals moments
en què els països bel·ligerants plan-
tegen el problema de les petites naci-
onalitats. Si aquest problema—diu
el senyor Ventosa—no'l podem,
aquí, discutir al Parlament, el discu-
tirem fora.

Remarca l'estat de postoració en que's
troba Espanya i exalta el desvetllar
de les nacionalitats, i acaba fent pre-
sent que'ls pobles no són grans pel
mitj de les batonetes sinó per l'espi-
rit de les ànima, i aludint a la festa
dels Orleons, els cants dels quals són
himnes de vida i esperança.

El senyor URRENGOECHEA, dipu-
tat nacionalista per Vizcaya, manifesta
que els nacionalistes bascs han vingut
a Catalunya a donar fe de vida, a as-
sociar la causa de Basconia a la nostra,
a mantenir el contacte establert un dia
a Suïça i referendat darrerament a
Bilbao, en una paraula, a conveure
amb nosaltres, perquè Euzkadi està
també catalogada entre les nacions
irredentes i els seus enemics són pre-
cisament els nostres.

Diu després que l'acte que s'està
celebrant no és sinó el pròleg dels
triomfs de l'avenir i el fonament d'una
nova i radical transformació del siste-
ma polític que's regeix. Parla de
l'agrahiment de que'ls ells, els fills de
Nord, ens són deutors per les lliçons
de tàctica que'ls hem proporcionat i
que els interessen tant o més que les
mateixes doctrines, i de l'entusiasme
que'ls causen els nostres èxits, que
afecten a ells en bona part.

Tenim comunitat d'interessos i sen-
timents—afegeix—però la llibertat de
Basconia volem reivindicar-la nosal-
tres i recuperar-la amb nostre patrio-
tisme. Amb tot, malgrat estar situats
en plànols diferents, unirem els es-
forços, puix els nostres anhels ens són
comuns i el camí que hem de seguir
és el mateix. Una i altra arremquem
del fet de la resurrecció de la dignitat
nacional; vosaltres, però, heu serte-
jat els obstacles i toqueu ja l'ideal
mentres que els bascs iniciem ara la
nostra actuació integral en ses dife-
rents manifestacions.

Canta a continuació, el senyor
Urrengoechea, el nacionalisme, que és
lleï de vida i amor i per al qual l'odi
és cosa estranya. Nega que sigui, el
nacionalisme, una força disolvent i
disgregadora i remarca que, per a cer-
ta gent, s'estima Espanya odiant Ca-
talunya, avorint Basconia i destro-
cant la vida econòmica i política de
les nacions que mostren ufana. Per a
que no's cregui que hi ha exageració
en ses paraules, l'orador esmenta el
cas de la Diputació de Vizcaya on els
caciquistes, amics del Govern, s'han
servit de la bandera espanyola per a
escudar-se quan han trepitjat les lleis
i han comès tota mena de corrupcions.

El senyor CAMBÓ comença dient
que el miting en curs de celebració
no és un acte banal ni un fet casual,
que es produeix perquè el, sinó que
significa que nosaltres no estem allun-
nyats del món i som cosa viva. En els
moments crítics de l'humanitat les co-
ses artificials s'enfonsen, però les vi-
ves prenen relleu i adquirixen inten-
sitat. I a l'afirmar la nostra personalitat
amb més energia que mai és que
sentim que la vida intensa de la nos-
tra terra sobreix, impulsant nostres
pensaments i actes.

No hi ha raó per a espantar-se de
les vibracions col·lectives—continua
dient el senyor Cambó—puix són les
més santes. És veritat que devegades
porten un trasbalsament, però els rius
també surten devegades de mare i
es just consignar que abans han fe-
cundat la terra per on passen i que la
fecunden igualment després del tras-
bals. Cap let nacionalista conté en si
mateix la violència. Els rius, succeïx
una cosa semblant. Tampoc el cristia-
nisme va néixer sense que's vessés la
sang.

Nosaltres—afirma l'orador—treba-
llem perquè el triomf del nostre ideal
esdevingui pel mitjà de la pau i la fra-
ternitat, i aquesta, i no altra, és la
missió que avui estem realitzant. Fa
pocs dies els nostres germans de Va-
lència ens portaven paraules d'esper-
rança; ara, els nacionalistes d'Euska-
di ens duen ja una afirmació. Som dos
pobles distints, els bascs i els catalans
però som aliats que ens estremem les
mans. Entre ells i nosaltres existeixen
iguals vincles, un mateix sentiment i
la mateixa idealitat. Som dos pobles
que volem ésser i que busquem en no-
salties mateixos la grandesa. No hem
de viure damunt la misèria dels altres
pobles.

Acaba el senyor Cambó expressant
la seva confiança de que el poble de

Castella es desvetllarà, adonant-se de que no governa a casa seva i de que en les vint-i-set Corts no parlarem els partits polítics. Si parla aquesta Castella, humil i modesta, però l'ort, qui desitja també recobrar la seva llibertat, el plet de la reconstitució de l'Estat Espanyol serà més plaer i l'assoliment dels nostres drets constituirà una festa de pau, circumstància que ha de ésser la nostra missió capital. A les demés nacions ibèriques les hem de ajudar sense voler dominar-les, desitjant per elles la llibertat que desitgem per la nostra.

El senyor RAMON DE LA SOTA, de la Diputació de Bilbao, pronuncià breus paraules d'agraïment per l'homenatge de simpatia que Catalunya ha tributat als nacionals bascos i que aquests, segons l'orador no mereixien.

Diu que l'energic poble de Basconia estarà sempre al costat del català, sense trair la seva tradició i el seu honor, fins a arribar el dia gloriós en que siguin realitat les aspiracions d'abans d'abans.

Dirigint-se als seus companys bascos donà un crit de: Gora Catalunya que aquest contenen.

El senyor ALBERT RUSINOL, qui lo mateix que el senyor Sota, ha de parlar a pèrgs de la correspondència, manifesta que mai s'havia dirigit als seus germans de patria amb més carinyo. Prega que se la excusi per no haver anat encara al Congrés a complir el manament dels qui l'ellegiren, demostra com el poble de Catalunya respón sempre que's solliciti son apol i afirma que la nostra causa i la dels bascos s'imposa per la força de la raó.

El senyor ABADAL s'alçava de trobar a Basconia vèus amigues, vèus que n'insón hostils n'insón contràrius ni s'oposen a lo que, justament, nosaltres, els catalans, demanem.

Aquesta visita que'n fan els nacionalistes bascos és ja motiu d'agraïment. Ara, més que mai, tenim força i la seguretat absoluta de que arribarem a la plenitud del triomf.

El senyor Abadal posà fi al seu curt discurs recordant que, com diu la cançó, tenim llum als ulls i força al braç.

Tots els oradors foren aplaudidíssims, especialment els senyors Urrengochea i Sota, els discursos dels quals varen ésser interromputs diverses vegades amb aclamacions entusiastes.

A la sortida es cantaren «Els segadors» i el «Guernikako Arbola», no cessant les visques i aplaudiments.

A la Plaça del Teatre, uns subeetes qui marxaren pels carrers de l'Arc del Teatre i Gintol engegaren sis trets, als crits de «Viva Espanya», contra un grup de catalanistes qui cantaven nostre himne nacional. Resultaren dos ferits.

Exposició d'Art Francés

L'interessant programa pel qual es regirà el concert que amb les orgues del Palau de Belles Arts donarà avui,

a les cinc de la tarda, el Mestre Daniel. És com segueix:

Primera part	
«Prélude»	«Lemmense»
«Choral de musette»	«Gounod»
«Marche religieuse»	«Gigout»
«Les Roselles»	«L'Amor de Grignon»
«Socata»	«Mailly»
Segona part	
«Polonesa»	«Chopin»
«Pensament»	«Daniels»
«Bill de les Morratxes»	
«Improvisació sobre un cant popular francès»	
«Final»	«Guilmont»

NOTICIES

GOVERN CIVIL

DIMISSION DEL GOVERNADOR CAUSES DE LA MATEIXA.—Quan menys ningú s'ho esperava, va corre a l'ahir al matí la nova, que tingué confirmació, de que'l governador civil, senyor Morote, havia dimisit el càrrec.

Efectivament, el senyor Morote trobà a la Diputació, on es celebrava el Homenatge a l'Orfeó Català i al mestre Millet, al President d'aquesta Audiència Territorial, senyor Longuè, al qual comunicà que havent-li sigut admesa la dimissió que tenia presentada, li faria més tard entrega interina, per desig del Govern, del comandament civil de la «provincia».

Al rebre a les primeres hores de la tarda el senyor Morote els periodistes, els digué:

«Aquest matí he entregat el comandament de governador civil d'aquesta provincia.

Durant el temps que he permanescut en aquest càrrec, des del primer dia fins avui, m'he vist honrat i favoregut amb la confiança del Govern, i en quants problemes, no pocs ni senzills, que he tingut que tramitar, no he trobat cap dificultat ni advertència o rectificació per part del Govern.

Si alguns errors, tal vegada molts, poden senyalar-se en la meua actuació, són exclusius i personalment meus.

Al cessar en el càrrec deo llealtat decidí, aixís com també tinc d'afirmar quan i quan fonda es la meua gratitud per a Barcelona i per a sa provincia, que'm va rebre amb generosa consideració i simpatia, i sols col·laboracions i afectes he rebut durant la meua permanència en el Govern civil.

A la premsa, a tots els elements socials i polítics sense distinció, un gran deutor de perdurable reconeixement, i al sortir d'aquí sento un fervor, un extraordinari desig perquè aquesta provincia i aquesta gran ciutat no hem guarden mai record si en

la difícil tasca d'aquest càrrec pogué alguna vegada equivocar-me.

Després d'això—afegí el senyor Morote—la explicació de la meua renúncia requereix poques paraules.

En la qüestió de la comarca de Mataró i Arenys vaig informar al Govern inspirant-me en lo que considerava el meu «estricta deure i vaig proposar que per a la concessió de permisos cas d'autoritzar-se la exportació, al meu judici justificada, es procedís confiant exclusivament als Sindicats i Cambres Agrícoles la petició de tals permisos amb el control de les alcaldies i de la guardia civil.

El Govern en el seu superior criteri i en la seva alta funció, a la que sempre rendixo tots els meus respectes, ha acordat que tots els permisos i el seu prorrateig es facin per la Direcció d'Aduanes i apart aquest particular com des de l'acord del Concell de ministres que acordà l'autorització per a exportar 5.000 tonellades no tingué notícia es oficials que constantment m'eran requerides per representacions dels pobles respecte a l'alcanc de dit acord i de les normes per a la seva practica, vaig estimar que no'm trobava assistit de la confiança que en totes les demés qüestions m'otorgà el Govern i des d'aquell instant, fundat en aquesta apreciació i en el desig de no ésser mal difultat per al Govern, vaig pregar al ministre que acceptés la meua renúncia i el senyor ministre tingué la bondat d'invitar-me a que anés immediatament a Madrid, però amb sa veïna, i requerint la meua presència a Barcelona obligacions inexcusables amb els confictes pendent, vaig aplacar el meu viatge, mes com anit una representació de Mataró vinguts a demanar-me confirmació oficial de les notícies que particularment havien rebut els interessats de que en la «Gaceta» en la Real ordre regulant el règim d'exportació, jo no podia satisfer el requeriment per no haver rebut notícia oficial, em cregué en el cas de reiterar la meua dimissió, que per telegrama d'aquesta matí n'ha sigut admesa, ordnant-me fes entrega del Govern al President de l'Audiencia Territorial senyor Longuè, encarreg que he complert immediatament.

Seguidament el senyor Morote presentà al governador interí senyor Longuè als periodistes qui recullen informació al Govern civil.

El senyor Longuè, després d'haver tributat grans elogis al senyor Morote, sol·licità l'apoi de la premsa per al descompeny del càrrec que amb caràcter interí li ha confert el Govern.

EL FUTUR GOVERNADOR.—Segons diuen els telegrames rebuts de Madrid, el que el Govern, senyor García Prieto, ha declarat als periodistes d'aquella capital que per a cubrir la vacant que deixa el senyor Morote serà designat l'actual governador de Cádiz don Joan Sánchez Anido, el qual ha desempenyat ja en altra ocasió aqueix càrrec a Barcelona.

El senyor Morote manifestà a l'ahir que, des de fa uns quants dies, està ja

en funcions la Sala de l'Hospital de Sant Pau, establert pel Comité de l'Obra Social, on tenen assistència 28 metes i que estan molt adelantats les obres en l'edifici del carrer de Wad-Ras per a la instal·lació de l'Hotel de emigrants i immigrants.

Digué també que s'havia celebrat l'homenatge a l'Orfeó Català en mig de l'ordre més complet, la qual cosa parla molt alt en favor de la gran cultura del poble de Barcelona, que ha sabut donar relleu amb la seva esplendidesa a tan hermosa festa.

ESPECTACLES

En la companyia de sàrquela i opereta que durant la temporada d'estiu, actuarà a l'elegant teatre Còmic baix la direcció artística de don Manuel Fernandez de la Puente i del mestre Emili Acevedo, figuren les actrius Joana Cabrera, Emilia Diaz, Maria Ferrer, Mercè Garcia, Angela Garmentia, Maria Gavilan, Mercè Gay, Maria Laforgue, Amparo Martí, Dolors Pros, Carme Ramos i Mercè Serra, i els actors Emili Alonso, Marián Aznar, Baltasar Banquells, Josep Galarrón, Francisco Gallego, Josep Garcia Romero, Ignasi Genovés, Miquel Lamas, Josep Mariner, Rafel Quetglas, Pere Vidal i Eduard Zaragoza.

Durant la temporada, ademés de la sàrquela de l'eminent compositor Amadeu Vives titulada «El Tesoro», tindràn lloc les següents estrenas: «El País del Oro», «Madame Valery», «La Mujer de Boliches», «La Alegre Diana», «El marido de la Engracia» i la partitura de Vives «El señor Pandolfo».

L'inauguració de la temporada tindrà lloc en la vetllada del vinent diendres.

DEPORTS

A l'ahir jogaren al camp del Barcelona F. C., el primer team d'aquest club i de la «Real Unión de Irún». El partit fou jugat colossament pels irunesos que entraren cinc goals per un dels barcelonins. Quatre dels goals inmensos foren entrats pel devanter centre, En Patricio Arabolau.

En el torneig a benefici d'En Graells celebrat al camp de l'Espanya, el Centre de Sports guanyà a l'Espanya, l'Espanya a l'Inter, l'Atletic a l'Uni, el C. de Sports a l'Espanya i, finalment l'Atletic al Centre de Sports.

L'Atletic de Sabadell quedà doncs guanyador del torneig.

VARIA

La Junta de Comissió i Propaganda de l'Associació «Nostre Parla» celebrà sessió demà dimaris en el seu hostatge social a les deu del vespre.

El primer de juliol pro vinent se obrirà en l'Academia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, un curs d'Anatomia (ossos, articulacions i músculs) dilluns, dimecres i divendres.

Visceres i Embriologia, dimarts, dijous i dissabte, dirigit pel doctor En Salvador Gil Vernet.

En la mateixa data en començaràn dos d'Alamany, elemental i superior donats per la senyoreta Na Margit Weber, éssent també alternes les classes,

preu de matrícula d'aquestes dos últimes, 10 pessetes.

Per a l'inscripció i demés informes dirigir-se a la Secretaria de l'esmentada Academia (Portaforissa 6 principal —Fàbrica Relloques Girad, Ferrán, 30, Relloques de pared, estil modern.

La guerra

El mitin intervencionista

Abans del mitin

Madrid, 27.—A les vuit del matí començà a acudir-hi el públic a la plaça de toros.

El carrer d'Alcalá es veia ple de cotxes i tranvies els quals conduïen mils d'ànimes al Coso de la carretera d'Aragó.

Moltes comissions de societats obreres anaven amb banderes i estandarts desplegats.

A dos quarts de deu la plaça estava tota plena.

En els palcos es veïen banderes de les societats obreres i polítiques assistents a l'acte i lletereros amb els noms dels vaixells espanyols torpedejats.

En la tribuna que havien d'ocupar els oradors aparegueren diferents lletrers, entre els següents:

«La Zaragoza de siempre os salud».

«Gijón saluda a las izquierdas españolas. Viva España. Vivan los aliados».

«Los obreros libres de Valladolid saludan a las izquierdas».

Les precaucions adoptades per la Autoritat són grandíssimes.

A l'entrar a la plaça de toros són refusats varis individus que portaven entrades falses. També s'expulsà a altres que recorrien els tendides repartint follets germanòfils.

Comença el mitin

A les deu del matí el doctor Simarro que presideix l'acte, ensenya el mocador donant la senyal de que va a començar l'acte.

Esclaten grans aplaudiments i quant el silenci es restableix, s'adanta

El senyor Albornoz

Comença calificant de grandios l'acte, doncs revela l'esperit lliberal que respira a Espanya.

Afegeix que en el mitin tots declaren llur solidaritat amb les nacions aliades.

Dedica parafrasis encomiastiques a Bèlgica, França i Anglaterra.

Respecte a Alemanya afirma que'l lliberalisme espanyol os revela contra el seu crim i no està disposat a tolerar els atropells que representen els vaixells nacionals enfonsats. (Aplaudiments).

Califica de cobard al Govern que ha declarat ilegal la Lliga antigermanòfila.

Acaba dient: «Sortim d'aquí disposats a no descansar fins conseguir el triomf de la revolució».

El senyor Ovejero

Expresa l'anhel de la democràcia espanyola d'incorporar-se a la democràcia universal.

Afirma que s'ha pres la neutralitat com disressa encubridora d'odis infames.

La nostra neutralitat—diu—és el pacifisme fet amb amors i no amb odís.

Es precis sortir de l'aïllament en que'n trovem.

Aquí parlan de neutralitat els qui deixan que sigui violada.

Nosaltres diem que ara, com mai, és el moment de fer la revolució.

Acaba enaltin la revelació de Rússia i celebra que l'Tzar compareixi i sigui jutjat per un tribunal d'obres i soldats.

El senyor Castrovido

Nosaltres—diu—no podem anar a la guerra. Seria una canallada portar al poble a l'escorçador, ont no aniríem nosaltres.

Aboguem únicament perquè's restableixi la pau, després d'haver sigut vençute el clericalisme, el militarisme i el kaiserisme. (Aplaudiments).

Nosaltres estem al costat dels pobles que lluiten pel progrés i salutem al poble alemany en la Rosa de Luxemburgo. (Grans aplaudiments).

El senyor Menéndez Pallares

Afirma la solidaritat amb els aliats. Les dretes espanyoles—diu—són

FOLLETÓ LITERARI DE EL: POBLE: CATALA

Renaixença literari rossellonesa

EL CLAM ROIG

El passat dimars, en una sala de l'antiga Llotja de Perpinyà, el poeta rossellonenc En Carles Grandó donà una primera lectura del seu bell poema «El Clam Roig», dedicat als catalans morts dins la gran lluita, clam de maledicció i de tristesa, veritable anatema dirigit als autors de la terrible tragedia actual.

L'obra és dividida en XX malediccions, agrupades en: «Judicis», «Iress», «Clams», «Vots».

L'autor fou molt ovacionat per la concorrencia qui li tributà grans elogis i aplaudiments.

«El Clam Roig», del qual tornarem a parlar quan ens arribi a mans, sortirà dins pocs dies, amb proleg de l'eminent escriptor Apelles Mestres.

No donem desseguida alguns extractes inédits:

VIGILEU

Vora el teu camp arrestat,
Un home es gira i es regira
amb aires plens de bondat...
Segador, vetlla ton blat,
que gent estranya se'l miral

A la frontera apostat,
El veí, sense un pel d'ira
T'ofereix son amistat...
Vetlla ton país, soldat,
que gent estranya se'l miral

Del món prenguent pietat,
Un emperador suspira
Per salvar l'humanitat...
Vetlla, home, ta llibertat
que gent estranya la miral

CARLES GRANDÓ.

Bon cop de falç

Quina polsaguera
Monta dels camins!
Que és l'hora de batre?
El blat ja rosseja, més és pas a l'era.
Serien els núvols anunciant la sega,
La sega i la brega,
La sega i la mort?
Alerta fadrins!
Es la sega roja i es caldrà batre,
Alerta fadrins,
Són els serrains!

Bon cop de falç!
Dalleu, dalleu fort,
Mana el Comte Jofre,
Jofre el Pilos,
I no feu ni un ni dos,
Segadors
Enllestiu-vos!
Bon cop de falç!
Dalleu ferm i a cops iguals,
Fins tant no'n resti pus!

Conceixiu bé Catalunya,
Gent que'n voleu mal parlar?
Fou l'un dels seus fills que un jorn vos salvà
D'eterna vergonya,
Fou un Català!

Quina fumatera
Monta dels camins!
Que's fan focs alegres?
Els focs porten joia mes hem passat Sant Pere.
Serien les flames anunciant la sega,
La sega i la brega,
La sega i la mort?
Alerta fadrins!
Es vostre torn ara de dallar els blats negres!
Alerta, fadrins,
Són els assassins!

Bon cop de falç!
Dalleu, dalleu fort,
Mana Nostre Jofre,
Pelut gloriós,
I no feu ni un ni dos
Segadors
Enllestiu-vos!
Bon cop de falç,
Dalleu ferm i a cops iguals,
Fins tant que no'n resti pus!
Conceixiu bé Catalunya,
Gent que'n voleu malparlar?
Fou l'un dels seus fills que air vos salvà
D'eterna vergonya,
Fou un Català!

CARLES GRANDÓ

La veu de les pedres

El poble és mort. Uns monstres, tropa esclava,
l'han derrocat casa per casa;
els camps són devastats; la plana és rasa;
del vell cloquer que alçava
sa graciola agulla en l'immensitat blava,
fums expirants s'emporten lo record.
Mont és la esplendor de l'hort,
i del temple el sant misteri,
i dels carrers l'alegre vida!
El poble és mort.
Entorn de la Seu destruïda,

de pedregals llarg cementiri,
la ciutat sembla avui ajupida;
i les columnes esberlades,
visió feta d'infiní,
semblen de lluny monges prostrades
pregant soles dins la nit.

La movedica estesa s'ombra
s'anivellant dins l'ombra,
dins un rodoladi deliri
de esbocinats fragments,
llisa, llisa su's pendents
i cada àtom, lliscant, suspira el seu martiri,
i quan ploren los vents,
infant-se la remor ressona més bèl·lica,
scilata condemnadora! Al las, santa Bèlgica,
qui't tornarà los monuments,
qui't tornarà Lovaina i Termonde cremades!
Gemiu, pedres de catedral,
destrossa dels hospitals,
cruixiu, tombes esbataldrades,
vilatges aniquilats,
i vos, blanques estatuas
trocejades
i gitades
nues

dins el fang negre dels fossats,
campanes torçides,
pel bàrbar emudides,
llenceu vostres crides,
junteu vostres estrèpits
a l'acusació formidable
que's dressa sus del culpable
i l'aixafa, el miserable,
nota el feix pesat dels crims impunits!

El poble és mort. Les tristes parets nudes
s'estremeixen en munts de cendra i de rocam.
Ha passat el darrer clam,
el clam de venjança de les seus caigudes,
i les pedres resten mudes...
El poble és mort.

CARLES GRANDÓ.

La cançó del poble

La Pau és bella, vingui la Pau,
Mes la pau serena
Que res no encadena,
Sem homes, si's plau
Que res no encadena!
La vida és bella, vingui la vida,
Mes la vida llura
Qu'esclaus no's pot viure,
Força maleïda,
Qu'esclaus no's pot viure!
La terra és bella, vingui la terra,
Que bronseja el nostre,
Mes la volem nostra,
Sigui en pau o en guerra,
Mes la volem nostra!

CARLES GRANDÓ.

DIFERENCIA:	
Xarxa antiga	271.841.10 pes
Xarxa Catalana	191.269.62
	463.110.72 pe

CICLES
SANROMA
Els més ràpids
i lleugers

Telèfon 1411
Balmes 62
BARCELONA

MARCA SUN.

Ebanisteria 'GIRALT'

CASA FUNDADA EN 1890

Gran assortit de mobles de luxe
.. d'estils clàssics i moderns ..
Dibuixos originals i exclusius de
la casa .. Es faciliten pressu-
posts i projectes d'amoblament
i decoració d'habitacions. Preus
limitadíssims .. Unica casa que
garantitza els seus mobles per
temps indefinit

EXPOSICIO I DESPATX:

CANUDA, 16 :: :: TELEFON, 1278

PIANOS I HARMONIUMS de lloguer, des de 8 fins a 15 ptes. al
mes. Carrer del Bruc 78, entol. 1.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona al mes 1'00 ptes.
Espanya trimestre 4'50 ptes.
Estranger ... 9'00 ptes.

EL POBLE CATALÀ
DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Duc de la Victòria, 10 - Telèfon 4058
IMPREMTA I ESTEREOTIPIA
Carrer de l'Est, 16 - Telèfon 2298

Butlletí de subscripció

Don _____
de _____ carrer _____ núm. _____
se subscriu per un trimestre començant el dia _____ de _____ de 1917

FIRMA _____

NOTA: Per a subscriure's enviar el present butlletí a l'Administració de
EL POBLE CATALÀ, Duc de la Victòria, 10 pral. acompanyant l'import
de la subscripció en lliurança de facil cobrament.

Maquines d'escriure

Underwood : Oliver : L. C. Smith
Bros : Royal : Smith Premier :
Monarch : Remington : Yost : Fox
i Corona

Rescent arribades d'Amèrica
Exposició:
Ronda Sant Antoni, 90, entresol
Junt a la Plaça de l'Universitat 1

TELÈFON A 3.131

LA MUJER EN SU CASA

REVISTA MENSUAL DE
LABORES

ECONOMÍA DOMÉSTICA Y MODAS
ES ÚNICA Y EXCLUSIVA EN ESPAÑA

Declarada útil
para que pueda servir de texto en la enseñanza
por R. O. de 16 de Febrero de 1905.

PÍDANSE PROSPECTOS
A LA CASA EDITORIAL DAILLY-DAILLIERE
Edes de Balboa, núm. 21.- MADRID

PRIMITIVA LEGIA

Estrella Conejo

ÚNICA PARA HACER
BUENA COLADA
SIN ESTROPEAR LAS ROPAS
POR SU SUAVIDAD
BLANCURA Y DESINFECCIÓN
(15 AÑOS DE ÉXITO)

LA MAS ECONOMICA
POR SUS RESULTADOS INMEJORABLES
MAS BARATA QUE NINGUNA PORQUE CON POCO HAY BASTANTE
EL FABRICANTE
Mijana Mensa

Les inyeccions, els lavatges, el sàndal i l'arbol solen retragar la cura
de la purgació, semblant primer que va bé, però al deixar-los torçar el
flux, i en general, sols entretenir a cura. Amb les especialitats
PARADELL en pocs dies se logra la cura completa.

FARMACIA PARADELL Comte de l'Assall, 23
BARCELONA

PROGRESO

Revista comercial hispano-americana y de exportación

Esta Revista es de gran circulación en España y en el Extranjero, espe-
cialmente en las Repùblicas Hispano-Americanas. Cuenta con inteligentes co-
rresponsales en Cuba, Puerto-Rico, Estados Unidos, Méjico, Venezuela, Chile,
Ecuador, Perú, Costa Rica, República Argentina, Uruguay, Colombia, Para-
guay, República Dominicana, Guatemala, Nicaragua, Bolivia, El Salvador,
Honduras, Panamá, Marruecos (Tánger), Inglaterra (Londres), Francia (Pa-
ris), Portugal y otros países.

PROGRESO

es la Revista más conveniente para hacer una propaganda eficaz, verdadera
y de gran extensión. Aparte del servicio de suscripción, anunciantes, etc., se
remite gratuitamente para la mayor difusión de la propaganda de casas
anunciadoras, a todas las Cámaras de Comercio, Bolsas, Círculos mercantiles,
Asociaciones Industriales, Ateneos, Bibliotecas, Sociedades económicas
de Amigos del País, Representantes de España acreditados en el Extranjero,
Vapores Transatlánticos, etc., etc.—Redacción y Administración, Calle
Duque de la Victoria, 10 pral. BARCELONA